

Tampaja- Särkijärvi – veden laatu

Katja Pellikka, vesistöasiantuntija

8.5.2023

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

Tampaja

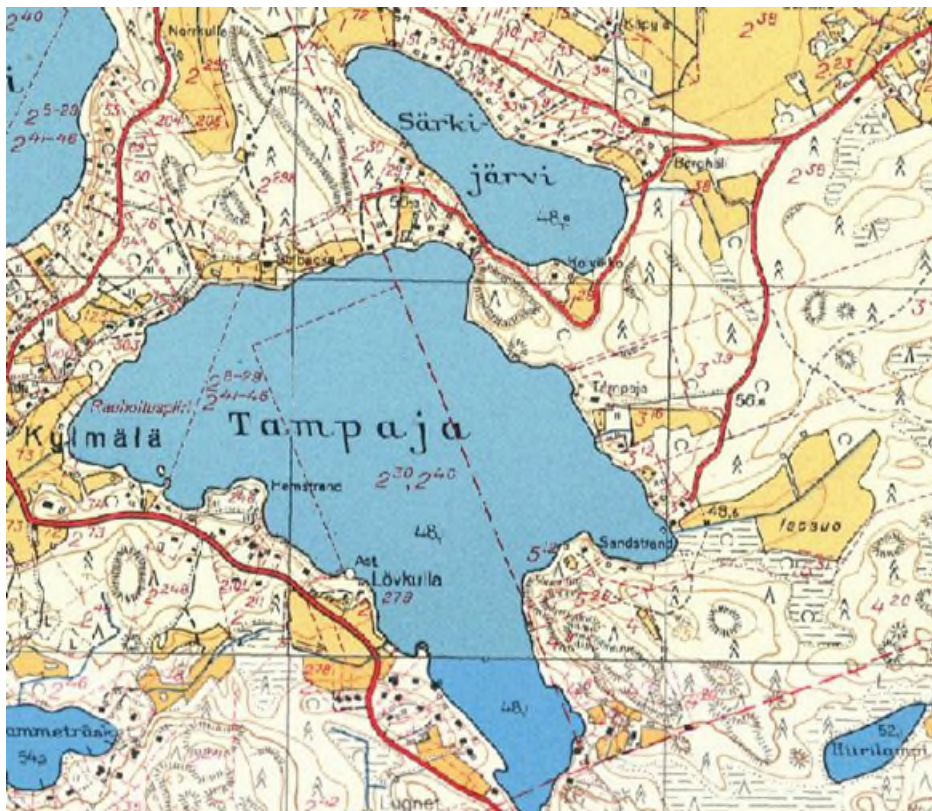
- Tyyppiä pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet
- Ekologinen tila hyvä (kasviplankton ja lehtivihreän määrä vedessä), paineeksi tunnistettu hajakuormitus (laskeuma)
- Pinta-ala 1,05 km²
- Valuma-alue (3,9 km²) on pieni Särkijärven valuma-alueen lisäksi
- Valuma-alueesta
 - Metsiä 54 %
 - Vesialueita 30 %
 - Rakennettua 13 %
 - Maatalous <2 %
- Keskisyvyys 6 m ja suurin syvyys 14,5 m
- Viipymä monta vuotta

Särkijärvi

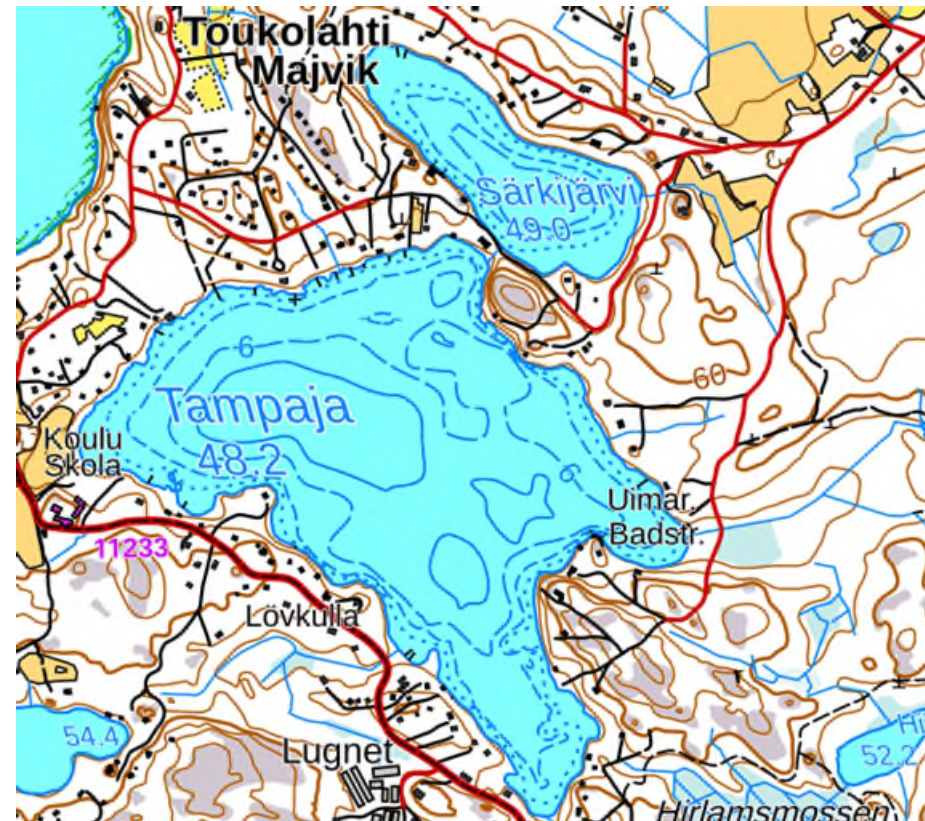
- Tyyppiä pienet ja keskikokoiset vähähumuksiset järvet
- Ekologinen tila hyvä (kasviplankton ja lehtivihreän määrä vedessä), paineeksi tunnistettu hajakuormitus (laskeuma)
- Pinta-ala 0,2 km²
- Valuma-alue on melko pieni 0,82 km²
- Valuma-alueesta
 - Metsiä 61 %
 - Vesialueita 24 %
 - Rakennettua 11 %
 - Maatalous 4 %
- Keskisyvyys 3 m ja suurin syvyys 9 m
- Viipymä monta vuotta

Muutokset valuma-alueella

- 1960 (maataloutta)

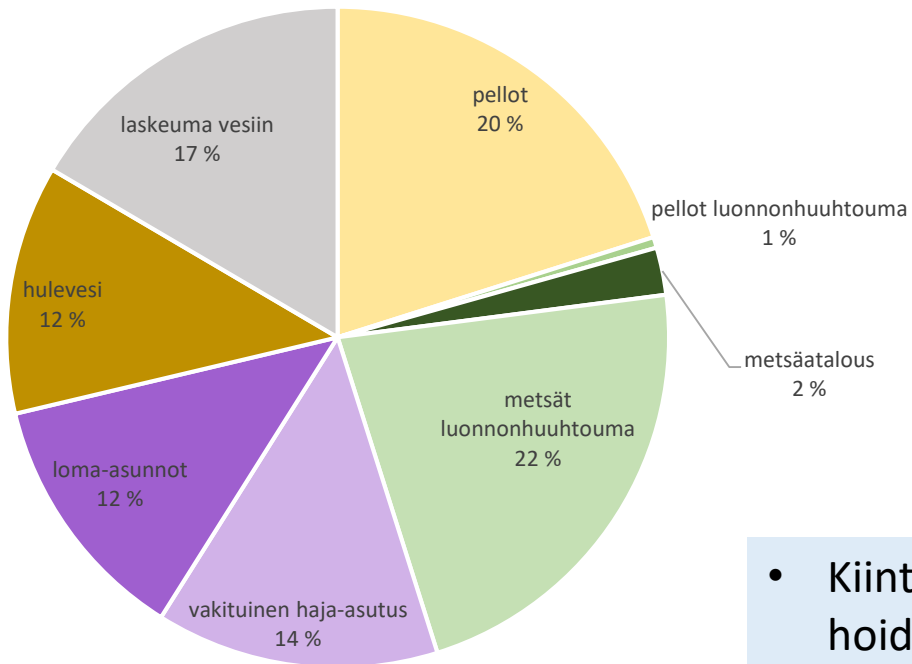

2021

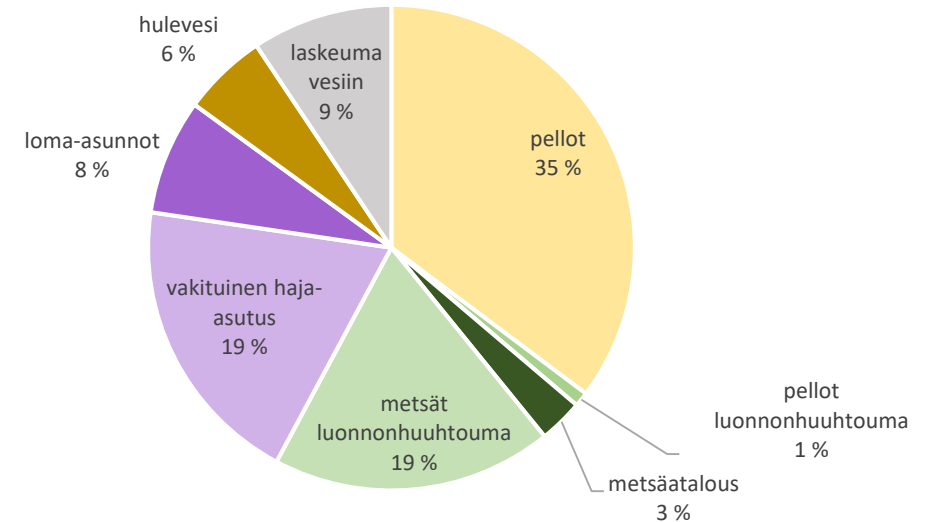

Fosforikuormitus Tampajaan ja Särkijärveen

Tampajan fosforikuormitus 52 kg/v

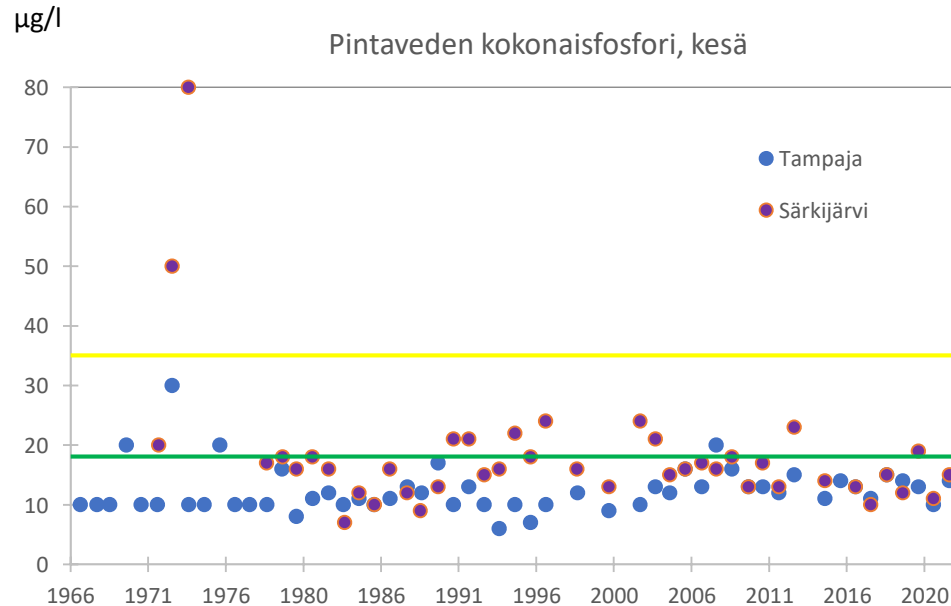

Särkijärven fosforikuormitus 17 kg/v

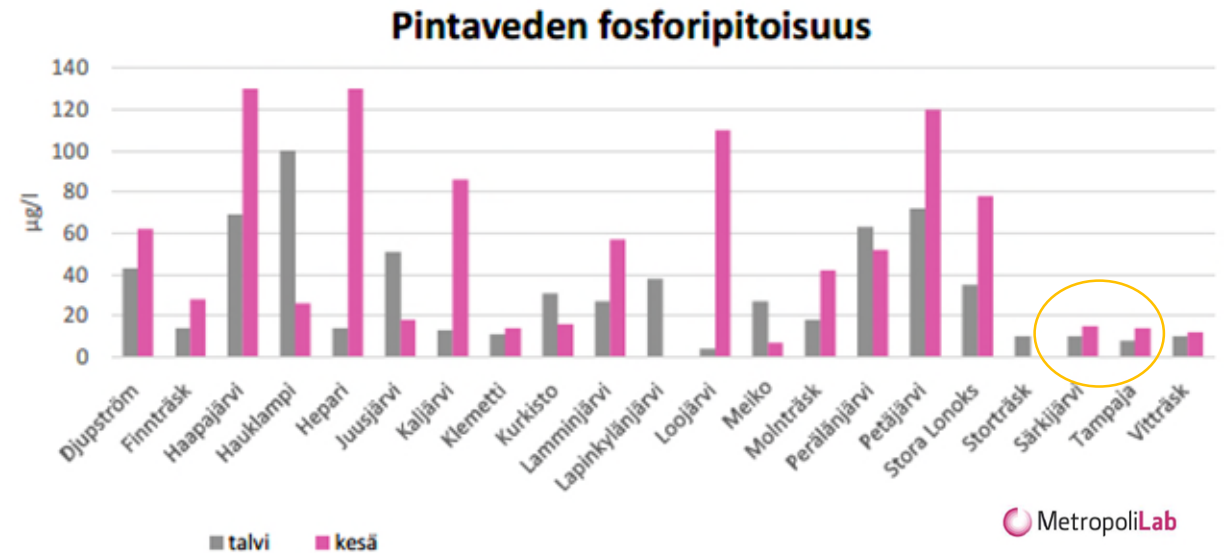

- Kiinteistökohtaisilla jätevesijärjestelmillä, pihojen hoidolla (hulevesi) ja mahdollisesti hevostiloilla suuri merkitys
- Särkijärvellä myös pellot merkittäviä

Vedenlaatu - kokonaisfosforipitoisuus

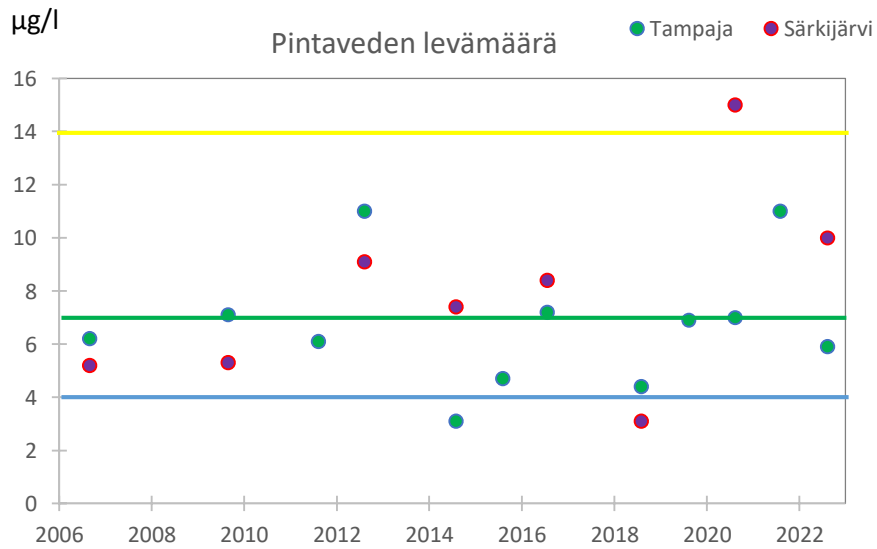

- Pintaveden ravinteisuudessa ei juuri muutosta vuosien kuluessa, pieni kasvu
- Järvien välillä ei juuri eroa

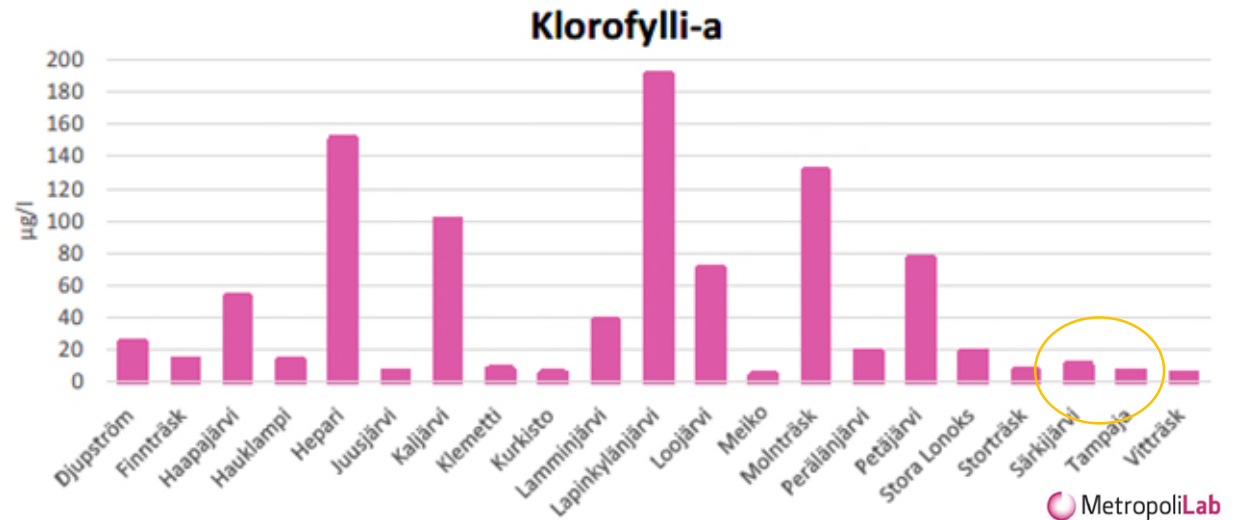

- Tampajan ja Särkijärven kokonaisfosforipitoisuudet todella pieniä Kirkkonummen muihin järviin verrattuna
- Hygieeninen tila erinomainen, joten jätevesijärjestelmät toiminevat hyvin kummallakin järvellä

Vedenlaatu – levien määrä

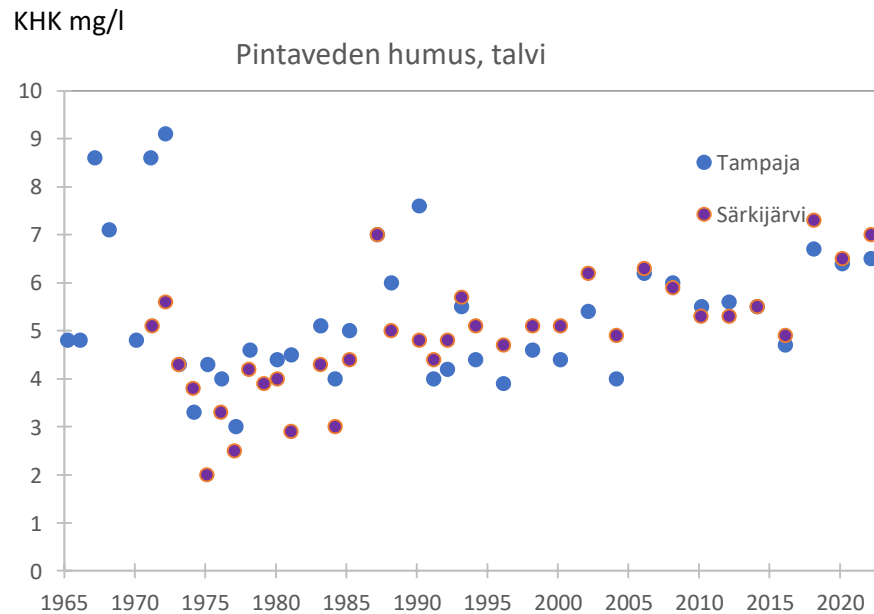

- Levämäärästä tuloksia kesiltä 2006-2022, vain yksi tulos/kesä
- Tampaja keskimäärin hyvässä tilassa, välillä tyydyttävässä
- Särkijärvi tyydyttävässä tilassa

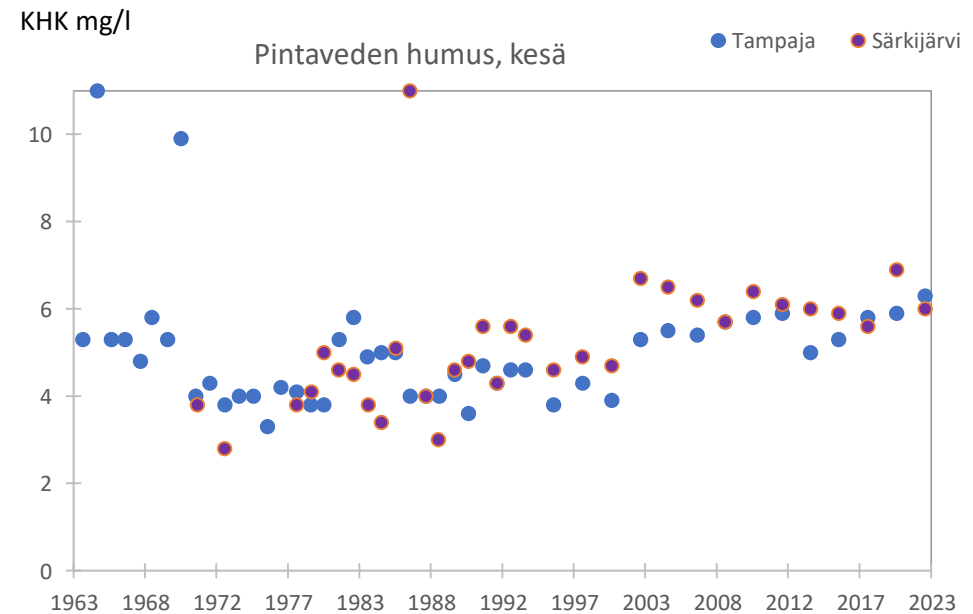

- Tampajan ja Särkijärven levien määrä oli kesällä 2022 pieni verrattuna muihin Kirkkonummen järviin

Vedenlaatu - humus

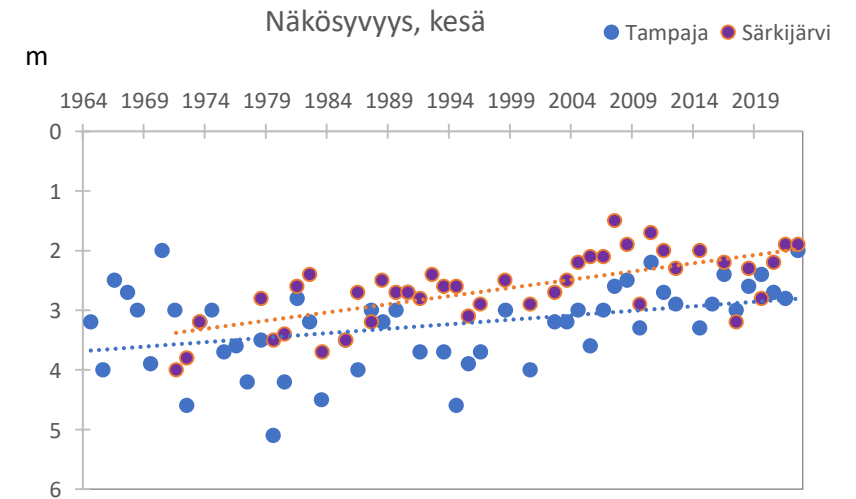
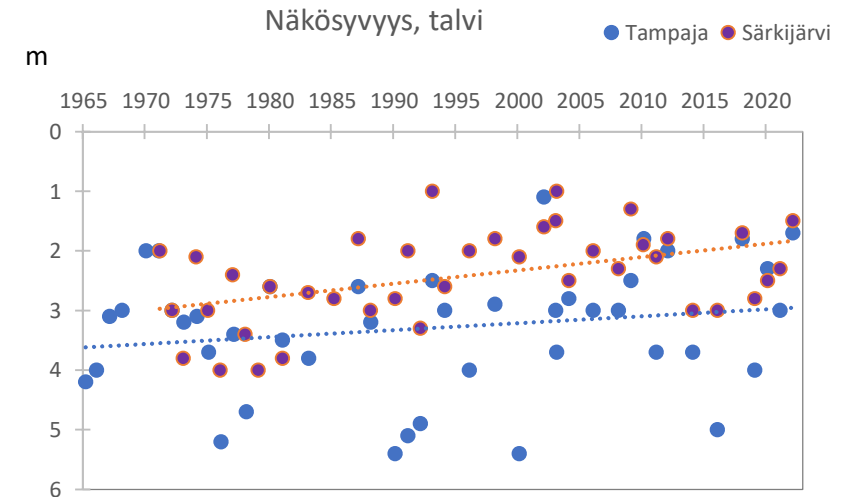

- Talvisin humuspitoisuus on kasvanut hieman 2000-luvun vaihteessa (leudot talvet)

- Kesäisin humuspitoisuus on kasvanut 2000-luvun vaihteessa (ojitus? Lämpötilan nousu -> hajotus kiihtyy hakuista?)

Veden kirkkaus

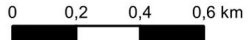
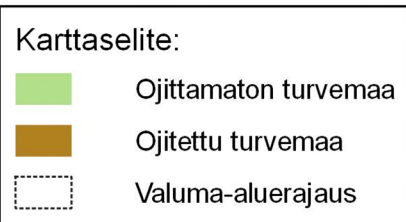
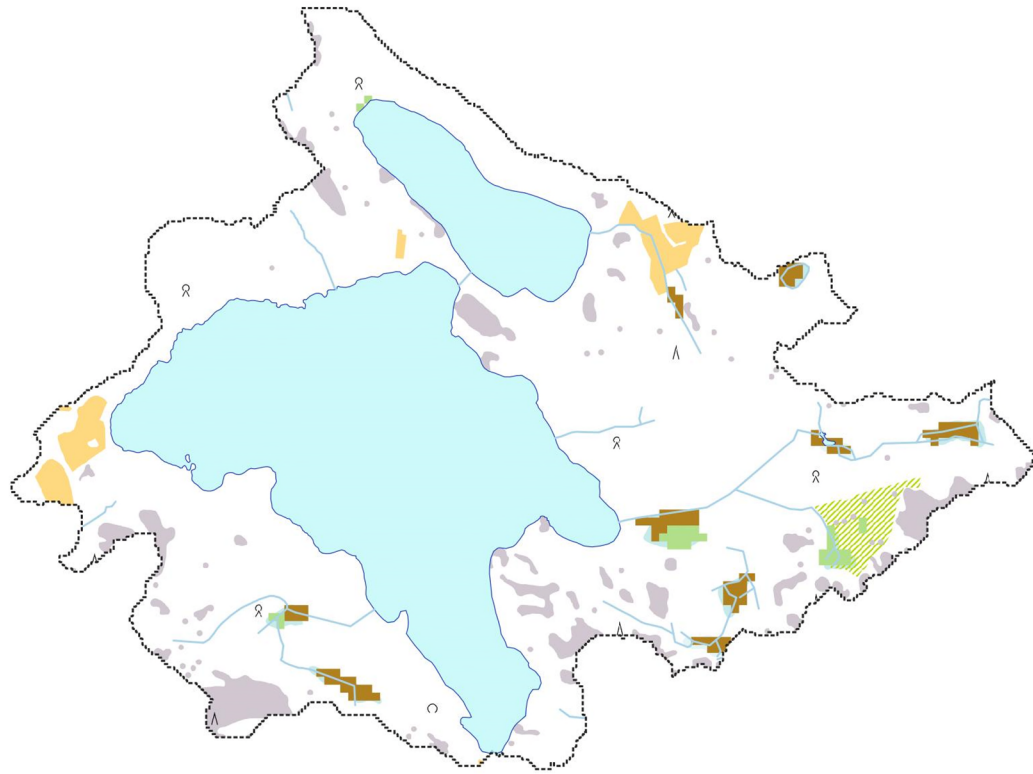
Ehdotuksia jatsoon

- Kunnostustarkastelu (kattava tarkastelu järven tilasta)
 - Laskeutusaltaiden toimivuus ja kunnostustarpeet
 - Koekalastus (onko mitään tarvetta hoitokalastukselle tai petokalakantojen vahvistamiselle)
 - Vesikasvikartoitus (lajit ja levinneisyys)
 - Sisäisen kuormituksen seuranta
 - a. täydennetään vesinäytteenottoa: talvi, kevät, alkukesä, loppukesä, alkusyksy (= 3 kertaa; happi ja fosfori pinta ja alusvesi)
 - b. sedimentin yläpuolisen veden fosforipitoisuus loppukesällä
 - c. sedimenttitutkimus (kallis)
- (pitkän aikavälin tuloksissa sisäinen kuormitus ei ole ollut suurta ja se ei ole kasvanut, 1 näyte/kesä)
- Soiden ennallistaminen

Soiden ennallistaminen

- valuma-alueella pienialaisia ojitettuja soita
- Ennallistaminen
 - lisää veden viivytystä valuma-alueelle -> vähentää kuormitusta uomissa
 - vähentää kuivien kesien aiheuttamaa veden loppumista uomista
 - lisää luonnon monimuotoisuutta

© Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (2023)
© MML (Peruskarttarasteri, rajapinta)
© SYKE (Turvemaa 4/2021)

Järvisätkin

Kuva: Suomenluonto.fi

- Järvisätkin on kirkkaitten vesien laji, joka kertoo järven hyvästä tilasta
 - Matalissa järvissä kaksi tilaa: kirkas vesikasvirunsas ja samea sinilevävaltainen
- > vesikasvit ovat järven ystäviä 😊

Kiitos!